

Desatero praktických „důchodových“ informací

Praha 5. 1. 2018

Odchod do starobního důchodu je zásadní životní krok. Lidé, kteří se jej v blízké době chystají učinit, mají podle zkušeností odborníků správ sociálního zabezpečení v souvislosti s touto novou rolí často řadu dotazů, zajímají se především o to, jaká mají práva a povinnosti. Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) proto přináší 10 důležitých rad.

1. **Žádost o důchod se na** okresní (v Praze Pražské, v Brně Městské) správě sociálního zabezpečení (OSSZ) **podává osobně**, případně lze k tomuto úkonu zmocnit jinou osobu na základě udělené plné moci. Za občany, kteří nemohou podat žádost o důchod sami vzhledem ke svému zdravotnímu stavu, mohou s jejich souhlasem a na základě potvrzení lékaře o jejich zdravotním stavu žádost podat jejich rodinní příslušníci.
2. **Při podání žádosti o důchod je třeba předložit především průkaz totožnosti. Dále se předkládají doklady o náhradních dobách pojištění** (např. o studiu, vojně, péči o dítě) a o dobách pojištění, které ČSSZ nemá v evidenci. Nemá-li žadatel žádné doklady k dispozici, postačí k sepsání žádosti o důchod pouze platný doklad totožnosti, případně vyplněný a bankou potvrzený tiskopis pro výplatu důchodu na účet.
3. Důchod je možné vyplácet dvěma způsoby – na účet důchodce nebo jeho manžela/manželky u peněžního ústavu nebo v hotovosti (tento způsob je zpoplatněn za každou splátku důchodu částkou 21 Kč, o tento poplatek je pak vyplácený důchod nižší) na adresu bydliště prostřednictvím České pošty. Způsob výplaty si budoucí důchodce volí při sepisování žádosti o důchod. **Pro výplatu důchodu na účet je třeba předložit vyplněný a bankou potvrzený tiskopis Žádost o zařízení výplaty důchodu poukazem na účet v České republice – majitel účtu nebo Žádost o zařízení výplaty důchodu poukazem na účet manžela (manželky) v České republice** (k dispozici na OSSZ či webu ČSSZ). ČSSZ je možné kdykoliv požádat o změnu způsobu výplaty.
4. O přiznání důchodu ČSSZ zašle rozhodnutí. **Nevydává však žádný univerzální „průkaz důchodce“**. Potvrzení o pobírání důchodu či jeho aktuální výši vydá v případě potřeby OSSZ.
5. Důchodce má povinnost do 8 dnů sdělovat ČSSZ všechny skutečnosti, které mají vliv na důchod a jeho výplatu, tj. zejména změnu adresy, změnu čísla účtu pro zasílání důchodu apod.
6. To, že byl žadatel **přiznán důchod, je třeba oznámit zdravotní pojišťovně**, u které je klient registrován. Za důchodce, kteří při pobírání důchodu nejsou výdělečně činní, platí zdravotní pojištění stát.
7. Informace o tom, kdy důchod v daném roce nepodléhá zdanění a kdy naopak **musí důchodce podat daňové přiznání, sdělí příslušný finanční úřad**. Podle současně platných daňových předpisů podléhá pravidelně vyplácený důchod zdanění, jen pokud v ročním součtu přesáhne 36násobek minimální mzdy. Jednorázové doplatky důchodů (např. při zpětném přiznání důchodu) dani z příjmů nepodléhají.
8. Kdo při pobírání starobního důchodu vykonává výdělečnou činnost zakládající účast na pojištění, může po 360 kalendářních dnech této činnosti požádat o přepočtení důchodu. Žádost je možné podat nejlépe prostřednictvím OSSZ podle místa trvalého bydliště, příp. zaslat na ústředí ČSSZ.
9. Poživatelé starobních důchodů, kteří při pobírání důchodu pracují a jsou účastní nemocenského pojištění, mají kratší podpůrnou dobu pro výplatu nemocenského. **Nemocenské se jim vyplácí nejdéle 70 kalendářních dnů** při jedné pracovní neschopnosti, ne však víc než 70 dnů za kalendářní rok. Také platí, že se jim nemocenské vyplácí nejdéle do dne skončení zaměstnání.
10. Lidé, kteří při pobírání důchodu nadále pracují, mohou o přiznání důchodu svého zaměstnavatele informovat. Pokud bude důchodce i po přiznání důchodu nadále vykonávat samostatnou výdělečnou činnost (jsou OSVČ), měl by informovat příslušnou OSSZ, protože přiznání důchodu může mít vliv na výši záloh na pojistné na sociální zabezpečení. **Poživatel „předčasného“ starobního důchodu však má povinnost zaměstnavateli i OSSZ/ČSSZ tuto skutečnost oznámit.**